

A silhouette of a cowboy wearing a wide-brimmed hat, riding a horse. The scene is set against a dramatic sky with clouds illuminated by a low sun, creating a mix of blue, orange, and white tones. The cowboy and horse are in the foreground, their forms dark against the lighter sky.

zálesák
**ZANE
GREY**

OLYMPIA

zálesák
ZANE
GREY

OLYMPIA
PRAHA

ZANE GREY / THE MAN OF THE FOREST

Translation © Slávka Poberová, 1974, 1992, 2010

Czech edition © Nakladatelství Olympia, a. s., 1974, 1992, 2010

ISBN 978-80-7376-195-0

1

Při západu slunce byl les klidný, opuštěný, sladce voněl po sosnách a jedlích a hýřil zlatem, zelení a purpurem. Muž, který vklouzl pod jeho obrovské stromy, splýval s okolím a zmizel, jako by se stal součástí toho hvozdnatého, divokého kraje.

Old Baldy, nejvyšší hora White Mountains, se tu tyčila oblá a lysá a paprsky zapadajícího slunce ji věnčily poslední září. Potom, když výheň za baňatou horou pohasla, nastal obrat. Po černých, strmých svazích celého toho kopcovitého světa se jako náka za začal šířit chlad a temnota.

Září se v této zeměpisné šířce vyznačuje studenými nočními větríky, které se znenadání zdvihají brzy po západu slunce. Na jejich křídlech se zdá přicházet soumrak a také lehounké zvuky, v předchozím tichu nepostřehnutelné.

Zálesák Milt Dale stanul na začátku zarostlého hřebene, naslouchal a pozoroval. Pod ním se rozprostíralo úzké, jen málo zalesněné údolí, odkud se ozývalo tlumené bublání proudící vody. Její koncert doprovázelo nezkrotné staccato štěkotu slídících kojotů. Z koruny gigantické jedle zaznívalo tokání a kodrcání tetřívka, ukládajícího se ke spánku, a napříč údolím se neslo poslední tiché hudrování divokých krocanů, směřujících na hřad.

Miltovu bystrému sluchu zněly ty zvuky naprosto normálně, prostě dosvědčovaly zaběhaný řád lesního kraje. To ho těšilo, poněvadž očekával, že uslyší klapot bělošských koní – a ten ve svém hájemství nenáviděl. S Indiány byl zadobře. Tihle zarytí protivníci nechovali nepřátelství k osamělému lovcí. Avšak někde v lese se

potulovala banda gaunerů, zlodějů ovcí, s nimiž se Dale netoužil potkat. Noc byla na krku a bouře s lijákem na spadnutí, a tak nezamířil k svému příliš vzdálenému ležení, nýbrž ke starému srubu. Dorazil k němu už skoro za tmy. Postupoval obezřetně. V té chatě, stejně jako v několika ostatních, které stály roztroušené po údolích, se mohli skrývat Indiáni nebo medvěd či kuguár. Zdálo se však, že je prázdná. Ale ještě zkoumal mračna ženoucí se oblohou a nastavil tvář chladivé vláze jemného, mrholivého deště. Bude pršet v jednom kuse celou noc. Vstoupil dovnitř. Vzápětí zaslechl rychlý tepot kopyt cválajících koní. Vyhlédl do tmy a podařilo se mu v ní matně rozeznat několik postav, pohybujících se docela nedaleko. Blížily se proti větru, který tlumil všechny zvuky. Pět koní s jezdcí, počítal.

Pak zaslechl hrubé hlasy. Rychle se obrátil a ve tmě šátral po žebříku na půdu, o němž věděl, a když ho nahmatal, spěšně šplhal nahoru, dávaje pozor, aby nezaharašil ručnicí, a tam zalehl na podlahu z tyček a chvojí. Sotva tak učinil, v místnosti pod ním se ozvaly těžké kroky, doprovázené cinkotem ostruh.

„Haló, Beasleyi, jste tady?“ zaznělo hlasitě.

Žádná odpověď. Muž dole něco tiše zabručel a ostruhy znovu zazvonily.

„Pánové, po Beasleym tu zatím není ani čuchu,“ oznamoval. „Dejte koně pod kůlnu. Počkáme.“

„Počkáme, jo?“ zaskřípala odpověď. „Třeba do rána – a bez žrádla, jo?“

„Kušuj, Moze. Tak se mi zdá, že tebe jeden neužije na nic než na ten žvanec. Ukliď koně a někdo ať donese dříví.“

Sotva slyšitelným mumláním nadávek prolnul tupý dusot kopyt, vrzání postrojů a frkání unavených koní. Nové kroky.

„Hade, měli jsme mít rozum a myslet na aprovizaci,“ procedil příchozí skrz zuby.

„Jasný jak facka, Jime. Ale pozdě bycha honit. Beasley na sebe dlouho čekat nedá.“

V tise a nehnutě ležícím Miltovi se pomalu začala vařit krev, až mu projela tělem vzrušující vlnou. Ten hluboký hlas dole pod ním

patřil Hadu Ansonovi, nejhoršímu a nejnebezpečnějšímu individuu v okolí. Ostatní nepochybně náleželi k jeho tlupě, v tomto řídké obydleném koutu nechvalně známé. A zmiňovali se o Beasleyem, jednom ze dvou největších rančerů a chovatelů ovcí ve White Mountains. Co asi znamená to randíčko Hada Ansona s Beasleyem? Milt Dale si na tuto otázku odpověděl v Beasleyho neprospěch a mnohé podivnosti kolem ovcí a pastevců, dosud pro osadu Pine nepochopitelné, byly rázem nad slunce jasnější.

Do srubu vstoupili další chlapi.

„Velkej slejvák z toho nebude,“ soudil jeden. Potom bouchlo o zem dříví.

Dale ležel na půdě obličejem k zemi a s očima náhodou nedaleko škvíry v podlaze, takže po vzplanutí ohně viděl muže dole docela zřetelně. Z nich znal od dřívějšíka jen Jima Wilsona, v Pinu proslulého, když o Hadu Ansonovi ještě nikdo neměl ani potuchy. Jim byl z té bandy lotrů nejlepší, měl přátele i mezi poctivci. Povídalo se, že s Hadem zvlášť dobře nevychází.

„Ten ohýnek mi dělá dobře,“ ozval se hromotlucký Moze se vilou tváří. „Málo platný, máme na krku podzim... Jen ještě něco na zub!“

„Moze, já mám v tašce u sedla flák zvěřiny, a když ho přitáhneš, je půlka tvoje,“ ozval se jiný hlas.

Moze kvapně odkráčel.

Ve světle ohně vypadal obličej Hada Ansona vyzáble a lstivě, oči se mu blýskaly a protáhlý krk a značná výška dobře vystihovaly jeho přezdívku.

„Hade, co máš s Beasleyem za kšeft?“ zjišťoval Jim.

„Dočkej času jako husa klasu,“ odpověděl náčelník. Vyhlížel unaveně a ustaraně.

„Copak jsme zlikvidovali málo těch ubohejch grizerskejch pasáků pro nic za nic?“ dotazoval se nejmladší z tlupy, věkem pouhé dítě, jež tvrdá, zatrpklá ústa a hladové oči poněkud odlišovaly od kamarádů.

„Moje řeč, Burte, moje řeč,“ odpověděl ten, který poslal ven Moza.

„Hade, tady v těch lesích bude padat sníh, ani se nenadějem,“ ozval se Jim Wilson. „Přezimujem v Tonto Basinu nebo na Gile?“

„Se mi zdá, že si ještě pořádně zarajtujem, než se dostanem na jih,“ odvětil Had mrzutě.

Do této krizové situace se vrátil Moze.

„Šéfe, zmerčil jsem, že si to sem hasí kůň,“ hlásil.

Anson se zdvihl a s nastraženýma ušima stanul ve dveřích. Venku sténal vítr a rozptýlené kapky deště bubnovaly do střechy.

„Haló!“ rozkřičel se potěšeně.

Na okamžik se rozhostilo ticho, v němž Dale záhy uslyšel rychlé klapání kopyt na kamení stezky. Muži dole nervózně přešlapovali, ale žádný z nich nepromluvil. Oheň vesele praskal. Had Anson odstoupil ode dveří a jeho pohyb vyjadřoval jak pochyby, tak obezřetnost. Klusající kůň se opodál zastavil.

„Hej, vy tam vevnitř!“ zavolal hlas ze tmy.

„Hej, vy venku!“ zněla Ansonova odpověď.

„Jsi to ty, Hade?“ následovala otázka.

„Osobně,“ opáčil Anson a ukázal se.

Příchozí vstoupil. Byl to mohutný člověk v gumáku, v září ohně se mokře lesknoucím. Do čela stažené sombrero stínilo obličej, zvlášť jeho horní část, docela jako maska. Měl černý zplihlý knír a pevnou bradu. V jeho pohybech se zračila mužná, mocná síla.

„Bud'zdráv, Hade. I ty, Wilson,“ řekl. „Já jsem si to s tím původním obchodem rozmyslel. Poslal jsem pro vás kvůli docela jiné záležitosti... čistě soukromé.“

Zcela srozumitelným posunkem dal najevo, že by se Hadovi lidé měli z místnosti klidit.

„Jo,“ nerozhodně ze sebe vypravil Anson. Pak se prudce otočil. „Moze, Stín a Burt počkaj venku. Hádám, že nejde vo kšeft, co jsem s ním počítal... A můžete sedlat.“

„No prosím, Beasley,“ ozval se Anson přitlumeným hlasem, když odešli. „Tady Jim je moje pravá ruka.“

Na to se Beasley přiblížil k ohni a vztáhl ruce k plamenům. „Tentokrát to nejsou ovce,“ začal.

„To mně je jasný,“ přikývl Anson. „Jenže – ať je to, co chce,

zajídá se mi, že jste nás nechal tak dlouho čekat a štvát se do horoucíh pekel. Skoro celej den jsme čekali u Big Springu. Potom přijel ten grízr a poslal nás sem. Daleko vod tábora, bez zásob a bez dek.“

„Dlouho vás nezdržím,“ klidnil ho Beasley. „Ale i kdyby, nebudeš litovat – až ti povím, že se naše jednání týká Berta Auchinclosse. Teda člověka, kvůli kterému je z tebe psanec.“

Ansonova náhlá reakce se podobala přikrčení šelmy před skokem.

Rovněž Wilson se dychtivě naklonil kupředu. Beasley se ohlédl ke dveřím a přešel do šepotu:

„Starý Auchincloss má na kahánku. Už je jednou nohou v hrobě. Poslal do Missouri pro neteř – mladou žábu – a té chce odkázat ranče a ovce. Všechen svůj majetek. Nikoho jiného, zdá se, nemá... Těch rančů a těch ovcí a koní! Vy víte, že jsem byl léta Bertův společník při chovu ovcí. Nařkl mě, že jsem ho bral na hůl, a vyrazil mě. Kdežto já celé ty roky tvrdím, že to byl od něj podraz – a dluží mi ovce i prachy. Mám v Pinu a široko daleko tolik přátel, co Auchincloss... Takže Hade, podívej...“

Odmlčel se, aby zhluboka nabral dech, a jeho velké ruce se nad ohněm chvěly. Anson se natáhl vpřed jako had chystající se uštknout a Jim Wilson byl stejně napjatý, přestože dost přesně věděl, co asi přijde.

„Podívej se,“ sípal Beasley, „ta holka má šestnáctého přijet do Magdaleny. Od zítřka za týden. Pojede dostavníkem do Snowdropu, kde na ni budou čekat Auchinclossovi lidi s bryčkou.“

„Hm,“ zavrčel Anson, když se Beasley znovu odmlčel. „No a?“

„Ta holka se do Snowdropu nesmí dostat.“

„To jako abych přepad dostavník a unes ji?“

„Přesně tak.“

„No dobře – a co dál?“

„Odvezete ji... Zmizí. To je váš úkol... Já na Auchinclosse vybalím svoje nároky – budu naléhat – a až zhebne, naskytne se mi možnost převzít jeho majetek. Potom se pro mě za mě slečinka může vrátit... Podrobnosti si vypracuj s Wilsonem. A jestli k tomu musíte přibrat tlupu, nikomu o pravé příčině ani muk. Můžete se

pěkně napakovat. A až dostanete zapláceno, prozíravě změníte ra-
jon.“

„Dobrej nápad,“ bručel Had Anson. „Jeho slabina je, Beasleyi, že smrt si nedá poroučet. Starej Bert má kořínek. Může vás vypíct.“

„Auchincloss mele z posledního,“ prohlásil Beasley s takovou určitostí, že se mu nedalo nevěřit.

„Teda když jsem ho viděl naposled, zrovna růžově nevyhlížel... Beasleyi, jestli přijmu vaši nabídku, jak tu holku poznám?“

„Jmenuje se Helena Raynerová,“ pohotově vysvětloval Beasley. „Je jí dvacet. Všechny Auchinclossovic jsou krasavice, a tahle je prý nejhezčí.“

„Jo... Beasleyi, tohle je nabeton povětší kšeft, ale že by se mi zamlouval... Na druhý straně zas na vás nikdy nedám dopustit... Teda k věci – ať si plácnem. Kolik mi to hodí?“

„Nepřibírejte nikoho do party. Dostavník přece dokážete pře-
padnout vy dva sami. Ostatně se mu to ještě nepřitrefilo... Ale mu-
síte se maskovat... Řekněme deset tisíc ovcí – kolik by se za ně ve
Phoenixu stržilo zlata!“

Jim Wilson tiše hvízdal.

„Že je do toho zamíchaná sukně, se mi nelíbí, ale můžete se mnou počítat... Šestnáctýho září v Magdaleně – a jmenuje se Helena Ray-
nerová – a je krasavice?“ řekl pomalu Anson.

„Ano. Moji pasteveci poženou za čtrnáct dní na jih. Jestli se
i potom počasí udrží, po jednom z nich mi vzkážete a já za vámi
přijedu.“ Beasley ještě jednou zamnul rukama nad ohněm, navlékl
si rukavice, stáhl sombrero do očí a s úsečným rozloučením vykro-
čil do noci.

„Jime, jak na tebe zapůsobil?“ otázal se Had Anson.

„Parde, ten má za ušima, že nás trumfne voba,“ mínil Wilson.

„Čert to vem!... Well, vracíme se do tábora.“

Anson první vyšel. Do srubu dolehly přitlumené hlasy, potom
frkání koní, klapot kopyt a konečně pravidelný, postupně slábnou-
cí klus. A lesní ticho narušovalo zase jen skučení větru a jemné
bubnování deště.

Milt Dale se tiše posadil a zamyšleně zíral do tmy.

2

Bylo mu třicet. Ve čtrnácti utekl ze školy i z domova v Iowě, přidal se k průkopnickým škunerům prerie a jako jeden z prvních viděl na svazích White Mountains budovat lidská obydlí. Ale neláhalo ho ani farmaření, ani chov ovcí či monotónní domácí dřina, a tak prožil celých dvanáct let v lesích, odkud se jen zřídka vydával na návštěvu Pinu, Show Downu a Snowdropu. Ten kočovnický lesní život nebyl příznakem odcizení mezi ním a vesničany, ale miloval s primitivní, pudovou vášní divocha volnost a samotu a krásu.

A dnes večer narazil na nečistý komplot proti jedinému z čestných bělochů v kraji, kterého nemohl považovat za svého přítele.

„Ten ničema Beasley!“ rozpřádal Dale monolog. „Beasley – a ve spolku s Hadem Ansonem! Ale pravdu měl, Bert Auchincloss vážně mele z posledního. Chudák stará! Jenže když mu o té chystané lumpárně povím, mně věřit určitě nebude, na to dám krk.“

Objevení těch piklů znamenalo, že si Milt musí pospíšet dolů do Pinu.

„A to děvče – Beasley ji chce unést... To je pro ni horší, než kdyby ji zavraždili.“

Dale přijímal realitu s odevzdaností a fatalismem člověka dobře obeznámeného s krutými anály života v lese. Zlosynové postupují při svých rejdech stejně jako zuřiví vlci, když se střídají při štvání vysoké. Milt je za tuhle štafetu střílel. S muži, ať už dobrými či nepoctivými, se ještě do konfliktu nedostal. Měl dobrý vztah k starším ženám a dětem, děvčata ho nikdy nezajímala. Proto mu Helena Raynerová jakoby spadla z nebe a on si z ničeho nic uvědomil, že hodlá Beasleyho plány zmařit, ne aby se zavděčil starému Bertu Auchinclossovi, ale kvůli ní samé. Nejspíš se už vydala na Západ, sama a dychtivá, těší se na nový domov. Jak málo lidé obvykle tuší, co je čeká na konci cesty! Kolik jich už skončilo v lese – a jen zkušený zálesáči dovedli rozeznat tragédii.

„Starý Bert mě vůbec nevyslechne,“ meditoval. „A i kdyby, tak

mi neuvěří. Možná že nikdo neuvěří... Všemmu natruc, Had Anson to děvče nedostane.“

Těmito posledními slovy si Dale ujasnil vlastní pozici a přestal hloubat. Chopil se pušky, slezl z pudy a obhlížel ze dveří okolí. Noc již pokročila, vítr zesílil a přituhlo, cáry mraků se honily oblohou, na níž blikalo jen několik hvězd, od severozápadu chlístal drobný déšť, z lesa vycházelo tiché, hluboké šumění.

„Nejmoudřejší bude zůstat tady,“ řekl si Milt a uchýlil se k ohni.

Uhlíky teď rudě žhnuly. Z útrob loveckého pláště vyndal sáček se solí a řezy sušeného masa. Rozložil je do žhavého popela a počkal, až se začaly kroutit a syčet. Poté je zašpičatělým klacíkem vytáhl a jedl jako vyhladovělý lovec spokojený s málem.

Posléze vstal, vyšplhal se na pudu, kde se natáhl a záhy usnul.

Za šedivého rozbřesku už byl na cestě k vesnici Pine.

Aby si ušetřil nejprudší stoupání, kličkoval na hřeben vlásenkami po *senakách* – tak nazývají mexičtí pastevci lesní lučiny připomínající anglický park – rovných a vykroužených, jakoby lidskou rukou upravených do nádherného kontrastu se sytě zelenými, drsnými a rozervanými hřbety. Na otevřené senace i na hustě zalesněné stráni postřehl Miltův bystrý zrak velký výběr zvěře.

Při návštěvách Pinu míval vždycky ve zvyku donést dávným přátelům, kteří mu ochotně poskytovali přístřeší, čerstvou zvěřinu. Ačkoli tentokrát spěchal, nemínil učinit z tohoto pravidla výjimku.

Přešel rozlehlou travnatou pláň a dorazil na další povlovný svah, přefatý mělkou roklí, porostlou osikami a smrky, mezi nimiž se třpytil potok, lemovaný vlahými prosluněnými palouky. Tady zaleschl hudrování krocana, a to byl pro Milta pokyn ke změně směru. Přikrčený se neslyšně uchýlil za skupinu osik. V sluneční záři v trávě spatřil nejméně tucet velkých kroců, všichni si ho podezřívavě měřili s plaše vztyčenými hlavami. Každou jinou kořist překvapí lovec snadněji než dospělého divokého krocana. Dale z toho hejna složil dva. Ostatní se dali na pštrosí útěk, dupali po zemi a tloukli rozestřenými křídly, až uvedli svá těžká těla do vířivého letu. Vznášeli se nízko, asi na výšku muže, až zapadli do lesa.

Dale si oba krocany přehodil přes rameno a putoval dál. Brzy došel na plochý kraj lesa, kde se za dlouhým svahem s borovicemi a cedry otvírala vyhlídka na holou, opalující poušť, rozprostřenou do nekonečna a vlnící se až k mlhavé, temné lince horizontu.

Osada Pine se rozkládala na poslední rovince prořídleho lesa. Cesta vinoucí se podle chvátajících tmavých vod potoka probíhala hloučkem z trámů sroubených chalup, z jejichž komínů líně vystupovaly k nebesům sloupce modrého kouře. Vesničku obklopovala kukuřičná a ovesná pole, žlutá ve slunečním jasu, zelené pastviny kropenaté koňmi a dobytkek dosahovaly až k hlubokým lesům. Kdysi tu patrně bývala původní mýtina, přestože po vykácených stromech tu teď není ani jediná známka. Okolí příliš divoké, než aby bylo idylické, ale vyrovnané, klidné, vnukající dojem dávné pospolitosti, prosperující a blažené, obdařené notou pokojného života daleko, předaleko od světa.

Dale se zastavil před velice úhledným dřevěným stavením se zahrádkou oplocenou slunečnicemi. Na jeho zavolání odpověděla šedovlasá a shrbená, ale nadobyčej čiperná stařena, která se objevila mezi dveřmi.

„Neklame mě vlastní zrak? Snad to není Milt Dale!“ vykřikovala na přivítanou.

„Ve vši kráse, paní Cassová,“ odpověděl. „A tuhle je pro vás krocán.“

„To jsi hodný, Milte, že nikdy nezapomeneš na starou vdovu Cassovou... To je ale chlapík! Letos na podzim vidím prvního. Můj muž každou chvíli nosíval domů krocany, jako je tenhle... Snad se mi někdy zase vrátí.“

Její manžel, Tom Cass, odešel do lesa před lety a od té doby se neukázal. Ale stařena ho pořád ještě vyhlížela a nikdy se nevzdala naděje.

„Člověk často v lese zabloudí, a přece zas najde cestu ven,“ opakoval Dale větu, kterou jí řekl už nesčetněkrát.

„Tak pojď dál. Jistě máš hlad, já vím. Kápní božskou, synáčku, kdypaks měl naposled čerstvý vejce nebo lívanečky?“

„To víte nejlíp vy,“ odpověděl se smíchem a následoval ji do malé čisté kuchyňky.

„Můj ty smutku! A to už je hromada měsíců,“ potřásla šedivou hlavou. „Milte, měl bys už nechat toho cikánskýho života a najít si ženu a zařídit si domov.“

„Tuhle písničku zpíváte vždycky.“

„A zpívat nepřestanu, dokud... Ale teď už se pěkně uveleb a já ti hnedlinko donesu dobrotu, že se po ní budeš olizovat až za ušima.“

„A co víte za novinky, teta?“ vyzvídal.

„Novinky v tomhle Zapadákově? Vždyť do Snowdropu nepáchla ani noha už čtrnáct dní... Sary Jonesová je na pravdě boží, chuděra stará – a je jí tam líp – a mně utekla jedna kráva. Milte, ta se zatoulá do lesa a zdivočí. Ale ty bys ji dokázal najít, ty jo. Jednu jalovičku Johna Dakkera zadával kuguár a Lemu Hardenovi zloději ukradli nejrychlejšího koně – přece jsi znal tu jeho chloubu. Lem se z toho načisto zfamfrněl. To mi připomíná, Milte, kdepak ty máš toho klacka Rangera, co ho nechceš nikdy nikomu ani půjčit, ani prodat?“

„Nechávám koně nahoře v lesích, tam jsou, počítám, před zloději v bezpečí.“

„Dobřes udělal. Tady v létě ukradli taky pár kusů dobytka, to je jednou jistý.“

A tak se Milt při vaření dozvěděl o všem, co se od jeho poslední návštěvy v dědině událo. Vyprávění i samorostlá filozofie staré ženy ho bavily, obojí mu pozoruhodně zpříjemňovalo posezení u stolu. Ze zkušenosti věděl, že nikdo jiný nemá tak výborné máslo a smetanu, ani nesmaží tak znamenitě vejce na slanině. Kromě toho se zdálo, že ať ji překvapí, kdy chce, vždycky má po ruce jablečný koláč a ten představoval jeden z mála požitků, které Miltovi v jeho lesní samotě chyběly.

„Jak se vede starému Bertu Auchinclossovi?“ zjišťoval po chvíli.

„Bídně, prachbídně,“ vzdychla paní Cassová. „Ale vykračuje si a rajtuje jako vždycky, i když už dlouho na tomhle světě nepobude... Jo, Milte, to mi něco připomíná – mám tu nejnovinovatější novinu, cos kdy slyšel.“

„Neříkejte,“ zvolal Dale, aby vzrušenou stařenku rozkurážil ještě víc.

„Bert poslal do Saint Joe pro neteř, Helenu Raynerovou. Ta má zdědit všechno jeho majetek. Už jsme o ní moc slyšeli – jde jeden hlas, že je moc velká fešanda... A hele, Milte Dale, tady máš šanci. Dej pokoj lesům a chyť se práce. Ožeň se s ní.“

„Ta nerostla pro mě, teta,“ odporoval s úsměvem Dale.

Stařenka sykla: „Ty toho zase víš! Tobě by žádná nedala košem, Milte Dale, stačí hnout prstem.“

„Mně že stačí... a jakpak, teta?“ dotazoval se napůl v legraci, napůl přemítavě. Kdykoli zavítal do civilizace, vždycky musel vlastní myšlenky přizpůsobovat představám druhých.

„Jak? Milte, žiješ si v těch lesích, chováš se jako usmrkánek – a na něco jsi starší než ty hory kolem... Dej na mě, široko daleko není mládenec, co by se tobě mohl rovnat. A tahle holka – ta bude mít všecku kuráž Auchinclossů.“

„Ale v tom případě bych to s ní nijak nepopadnul,“ namítl.

„Já vím, ty nemáš proč je milovat, pravda pravdoucí. Ale Milte, každá ženská Auchinclossovy ráce byla dobrou manželkou.“

„Teta, teta, vy fantazírujete,“ mírnil ji Dale střízlivě. „Já o ženskou nestojím. Mně stačí ke štěstí les.“

„To chceš žít až do smrti jako Indián, Milte Dale?“ zeptala se ostře.

„Přesně tak.“

„Že tě hanba nefackuje. Ale odříkanýho chlebička, můj milý... A nedivila bych se, kdyby zrovna tahle Helena Raynerová... Doufám v to a modlím se za to.“

„Dejme tomu, že by mě předělala. Jenže nikdy nepředělá starouška Berta. A ten mě, jak je vám známo, nemůže vystát.“

„No, to není tak definitivní, Milte. Tuhle jsem Berta potkala. Ptal se po tobě a sice tvrdil, že jsi divous, ale taky připustil, že se lidi tohohle zrna hoděj mezi průkopníky. Bůh sám ví, co užitku z tebe měla tahle osada. Milte, Bert neschvaluje tvůj život divocha, ale dokud ten kuguár, co sis ho ochočil, nezadávil hned několik jeho ovcí, nic proti tobě neměl.“

„Teta, že Tom zadával Bertovy ovce, já nevěřím,“ rozhodně prohlásil Dale.

„Dejme tomu, jenže Bert na to přísahá a spousta dalších jakbysmet,“ opáčila paní Cassová a pochybovačně zatřásla sivou hlavou. „Že to neudělal, bys nikdy nepřisahal. Zato dva pastevcí se dušovali, že ho viděli při činu.“

„Jenom kuguára. A tak je vyděsil, že vzali nohy na ramena.“

„Kdo by nevzal? Ta bestie stačí vyděsit kdekoho. Pro všechno na světě, už ji nikdy neber sem dolů. Na tu chvíli do smrti nezapomenou. Všichni z Pinu tenkrát utíkali, dospělí, děti i koně.“

„Jistě, ale to nebyla Tomova chyba. Teta, Tom je nejkrotší ze všech mých miláčků. Copak se nesnažil složit vám hlavu do klína a lízat vám ruku?“

„Já vím, Milte, lhala bych, kdybych řekla, že se ten tvůj kuguár nechová líp než moře lidí, co znám. Ale stačí ho vidět a poslechnout si, jak si ho lidé berou do huby.“

„A copak povídají, teta?“

„Že divočí, sotva ho pustíš z očí. A že vystopuje a zadává všechno, za čím ho pošleš.“

„Právě na to jsem si ho vydrezíroval.“

„Hlavně ho koukej nechávat doma v lesích – když se vypravíš sem k nám.“

Dale spořádal důkladnou porci, ještě chvíli poslouchal stařenino klábosení, pak sebral ručnici a druhého krocana a rozloučil se. Doprovodila ho na zápraží.

„Sbohem, Milte, a zase se brzy stav, abys – aby ses podíval na Bertovu neteř, bude tu, než se tejdne s tejdnem sejde.“

„Počítám, že si sem někdy zaskočím... Teta, neviděla jste moje přátele? Myslím ty mormony Beemanovic.“

„Neviděla, a ani po nich nijak nestonám,“ odsekla. „Milte Dale, jestli ti někdo nasadí chomout, tak to budou ti mormoni.“

„Žádné strachy, teta. Mám ty kluky rád. Často přijdou ke mně do lesů, abych jim pomohl najít koně, když se zatoulá, nebo zastřelil něco na přílepenou.“

„Teď dělej pro Beasleyho.“

„Vážně? Hádám, že má ovcí i dobytka i koní víc, než míval.“

„Svatá bohorodičko! Milte, Beasley si už ani nedovede spočítat, co všechno mu říká pane. Už je to tak, co to s Bertem začalo jít z kopce, je Beasley největší boháč široko daleko. Troufám si tvrdit, že Beasleyho vzestup Bertovu zdraví dvakrát nepřidává. Není to dlouho, co se spolu pořádně chytli – prodávám, jak jsem koupila. Jenže Bert už není, co bejval.“

Milt dal své dávné přízrivkyni ještě jednou sbohem a zadumačně, zachmuřeně odcházel. Přelstít Beasleyho nebude snadné, postavit se mu bude přímo nebezpečné. Teď už se nedalo příliš pochybovat, že způsob, jakým ovládl Pine, nebyl zrovna ohleduplný. Daleovy úvahy prozatím přerušili známí, které začal potkávat na cestě vesnicí. Zanesl krocana do další spřízněné rodiny, a když opustil jejich dům, vydal se k místnímu obchodu, velkému dřevěnému baráku se střechou z primitivních šindelů, s širokou prkenou nekrytou verandou v průčelí a se zábradlím na přivazování koní u cesty. Stálo jich tam několik a vedle houf okounějících zevlounů jen tak bez kabátů.

„Ať se propadnu, jestli tohle není Milt Dale!“ vykřikl jeden.

„Těbůh, Milte, ty parde starej! To je dost, že se taky jednou ukážeš,“ vítal ho druhý.

„Ahoj, Dale, jednomu hned srdce v těle povyskočí, když tě vidí,“ dal se slyšet jiný.

Po dlouhých obdobích samoty se Milta vždycky zmocňoval zvláštní hřejivý pocit, když se pak shledával se známými. Tento pěkný pocit se však rychle vytrácel, kdykoli se Milt znovu pohroužil do intimity svých lesů, protože obyvatelé Pinu – jakkoli ho měli rádi a nesmírně obdivovali jeho znalost přírody – ho až na malé výjimky jaksí nebrali vážně. Že miloval divočinu, že jí dával přednost před vesnicí a rančováním, za to ho vydělili ze svého středu. Jedni ho cejchovali na lenocha, další na nemotoru, jiní mu přisuzovali indiánské zvyky i záliby, mnozí ho pokládali za hlupáka. Ale existovala ještě druhá stránka jejich vztahů k němu, a ta pravidelně bývala zdrojem Miltovy dobrodušné zábavy. Dva z toho hloučku

ho žádali, aby jim donesl krocana nebo zvěřinu, jiný zas chtěl s ním na lov. Z obchodu vyšel Lem Harden a obrátil se na Milta s prosbou, aby mu vypátral ukradeného koně. Lemův bratr zase potřeboval vystopovat a zahnat domů zdivočelou klisnu. Jesse Lyons si přál zkrotit hříbě, ale s použitím trpělivosti, nikoli násilím, jak to měli ve zvyku suroví jezdcí z Pinu. Jako jeden muž zavalili Milta svými žádostmi, aniž si uvědomovali jejich lichotivý charakter. Významným svědectvím o Miltově osobnosti se staly i poznámky dvou žen, ubírajících se kolem na nákup.

„Hele, Milt Dale!“ zvolala starší. „Tomu říkám klika. Rozstona-la se mi kráva a naši chlapi ji ne a ne vykurýrovat. Musím ho na ni zavolat.“

„Nad Milta není,“ souhlasila nadšeně druhá žena.

„Dobrý den, Milte,“ zdravila první. „Až ze sebe setřesete tyhle darmožrouty, stavte se u nás.“

Dale nikdy nikomu neodmítl pomoc, a proto se jeho nepříteli časté odsoky do Pinu prodlužovaly, až ho už přestávaly těšit.

Potom se na cestě ukázal Beasley a upozoroval ho, právě když se chystal vstoupit do krámu.

„Zdravíčko, Milte!“ zvolal srdečně a přistoupil k němu s napřaženou pravicí. Vítal ho radostně, ale letmý záblesk v jeho pohledu o radosti zrovna nesvědčil. V denním světle bylo vidět, že Beasley je vysoký, statný, drsný muž ostrých, zachmuřených rysů. Jeho agresivní vzezření naznačovalo, že dovede být dobrým přítelem a tvrdým nepřítelem.

Dale mu potřásl rukou.

„Jak se vede, pane Beasleyi?“

„Nestěžuju si, Milte, i když rachoty mám víc než nad hlavu. Nechtěl bys ke mně jít za parťáka všech pastevců?“

„Mám ten dojem, že nechtěl,“ odpověděl Dale. „Ale přesto děkuju za nabídku.“

„A jak to vypadá nahoře v lese?“

„Krocana a vysoké naseto. A taky spousta medvědů. Indiáni se letos na podzim přesunuli k jihu dřív než jindy. Ale mně se zdá, že zima na sebe dá čekat a nebude tuhá.“

„To si nechám líbit! A kde tě čerti nosili?“

„Tak různě, přišel jsem ze svého ležení,“ vysvětloval Dale značně vyhýbavě.

„To tvoje ležení! Zatím ho nikdo nevyčmuchal,“ konstatoval Beasley nasupeně.

„Mám ho tam nahoře,“ mávl Milt neurčitě rukou.

„Ale předpokládám, že toho kuguára máš u dveří srubu na řetěze,“ zjišťoval Beasley a jeho svalnatou postavou proběhlo sotva znatelné zachvění. A zřítelnice jeho tvrdých hnědých očí se rozšířily.

„Tom na řetěze není. A srub nemám, pane Beasleyi.“

„Podle tebe se ta velká bestie prohání po ležení a neví, co je řetěz ani klec?“ dotazoval se ještě Beasley.

„Přesně tak.“

„Světe, zboř se! Pupy ovšem nejsou moje gusto. Na to jsem jich měl po nocích za patama trochu moc. Tím nechci tvrdit, že bych se jich bál. Ale prostě si na takovou chamraď nepotrpím... Milte, vypravil ses k nám dolů na delší dobu?“

„Jistě, nějakou chvíli tady vydržím.“

„Tak se zastav u mě na ranči. Tebe vidím vždycky rád. Dělá u mne pár z těch tvých starých mormonských kamarádů.“

„Díky, pane Beasleyi. Snad se k vám někdy dostanu.“

Beasley se obrátil a vykročil, potom však, jako by si na něco dodatečně vzpomněl, stanul a obrátil se.

„Už jsi doufám slyšel, že starý Bert Auchincloss má na kahánku?“ vyzvídá. A jeho obličej se zdál obrážet značně těžkopádný sled myšlenek. Dale předpokládal, že příštím slovem nebo narážkou prozradí Beasley víc o tom, co má za lubem.

„Vdova Cassová mi vysypala všechny novinky. A o starém Bertovi nic potěšujícího,“ odpověděl Dale.

„Měla pravdu. S tím už je konec. A je mi ho líto, i když se ke mně nikdy nechoval poctivě.“

„Pane Beasleyi,“ skočil mu Dale obratem do řeči, „takhle přede mnou mluvit nesmíte. Bert Auchincloss byl vždycky ten nejspravedlivější a nejrovnější člověk v celém tomhle ovčím království.“

Beasley obdařil Milta letmým, zakaboněným pohledem.

„Dale, tvoje názory nemají na názory tohoto kraje žádný vliv,“ opáčil Beasley rezolutně. „Žiješ si v lesích... a...“

„Právě to, že žiju v lesích, mi umožňuje mít názory – a ledaco vědět,“ přerušil ho Dale se stejnou rezolutností. Skupinka mužů si vyměnila překvapené pohledy. Z téhle stránky Milta Dalea neznali. A Beasleymu se nepodařilo potlačit zmatené překvapení.

„A co třeba?“ zeptal se příkře.

„Dejme tomu, že všechno o tom, co se děje v Pinu,“ odpověděl Dale. Z několika hrdel zazněl smích.

„Jo, jistě se tady děje ledaco, to je hotovka,“ poznamenal Lem Harden.

Mazaný Beasley podle všeho nikdy předtím nepovažoval Milta za soudného tvora a určitě ho nikdy nenapadlo, že právě on by jakkoli mohl zkřížit jeho úmysly. Až teď vyzoroval nebo vytušil v Miltovi nepřítelství, které ho udivilo i zmátlo.

„Dale, já se s Bertem Auchinclossem handrkuju už spoustu let,“ pronesl. „Značná část jeho majetku vlastně patří mně. A bude mi patřit i oficiálně. Teď se pravděpodobně lidi rozdělí, jedna část bude pro mě, druhá pro Berta. Většina je pro mě... Na kterou stranu se postavíš ty? Bert Auchincloss tebou odjakživa dost pohrdal, a kromě toho je s ním amen. Chceš snad podporovat jeho?“

„Mám dojem, že chci.“

„No, dobře, žes přiznal barvu,“ navázal Beasley úsečně a odcházel rozhodným krokem člověka připraveného překonat každou překážku, která by chtěla zmařit jeho záměry.

„Milte, popudit si proti sobě Beasleyho byla blbost,“ konstatoval Lem Harden. „Je na nejlepší cestě zmocnit se všeho tady kolem.“

„Ten zchramstne starýho Berta i s botama,“ mínil jiný.

„Klobouk dolů před Miltem, že se toho ubožáka starýho zastal,“ prohlásil Lemův bratr.

Dale se od nich odtrhl a zamyšleně se pustil ulicí. Břemeno toho, co o Beasleym věděl, ho už tolik netížilo, a otevřené jednání, které zvolil, mu připadalo nejmoudřejší. Protože předtím, než se vypraví

za starým Bertem Auchinclossem, bude muset uvažovat, odebral se na hodinku do samoty pod lesní velikány.

3

Dale zamířil pomalým tempem k Auchinclossovu ranči teprve odpoledne, po splnění několika úkolů, jimiž ho pověřili staří přátelé z Pinu.

Nízká, čtvercová, nezvykle rozměrná usedlost z kamene a klád stála na malém návrší ani ne kilometr za dědinou. Vznikla jako obydlí a současně pevnost první svého druhu v celém kraji a její stavbu několikrát přerušily útoky Indiánů. Od jisté doby však Apačové přenesli své zuřivé nájezdy do oblastí jižně od pohoří White Mountains. Auchinclossův dům shlížel na stodoly a chlévy a ohraďy všech rozměrů i tvarů a na desítky hektarů dobře ošetřované půdy. V odpoledním slunci se vlnila ovesná pole šedě a žlutě, obrovské zelené pastviny se stády koní rozděloval vrbovím vroubený potok a vzadu se po zvlněné holé pláni potulovaly roztroušené houfy dobytka.

Na celém ranči byla vidět dlouholetá a vytrvalá dřina. Bujně zelené údolí mezi ním a vesnicí zavlažoval potok, avšak voda pro dům pocházela z vysokého, zalesněného horského svahu a dolů ji přiváděli jednoduchým zařízením. Připasovali k sobě konce stejně velkých, do hlubokého koryta přitesaných borových klád, které tvořily lesklého hada, vinoucího se dolů po stráni napříč údolím a vzhůru na pahorek do Auchinclossova sídla. Poblíž něho přiklopili každou vyhloubenou polovinu kmene půlkou dalšího, svázali je, a tak vznikla primitivní roura. Tady už voda tekla do kopce, což patřilo jednak ke skutečnostem, které ranč proslavily, jednak k věcem záračným, jež byly odjakživa zdrojem zábavy pineských kluků. Obě